

De Balans

Juni 2015 Jaargang 36 nummer 5

Zomer-editie

Op dit moment van schrijven is het zowel vaderdag, het begin van de zomer én de 80e verjaardag van ons erelid Nico van Harten. Deze dag had wat beter weer verdiend...

De kampioenstitel is dit jaar weer eens in handen gevallen van Jan, hoewel dat niet zo'n abctje was dit keer.

In ronde 11 kwam Jan voor de eerste keer een pot spelen, verloor van Marcel Scholten, kwam pas terug na ronde 15, herpakte zich, won 16(!) x op rij en maakte het nog een beetje spannend door van Majnu en Mitchel te verliezen. Henk Dissel bleef een neuslengte (18 punten) achter.

Of het een goed teken is dat de nummers 1 en 2 samen 116 jaar oud zijn laat ik in het midden, maar we kunnen allemaal wat leren van de hardheid, beleving en instelling van deze twee gepokte en gemazelde schakers. Chapeau!

Namens de redactie wens ik iedereen een goede vakantie, tot volgend seizoen!

JT

Colofon

De Balans is het clubblad van UCS De Rode Loper en verschijnt minimaal 4x per jaar.

Kopij kun je sturen naar :
redactie@uclderodeloper.nl

Redactie :
Peter Das
Jos Heesen
John Temming
Tanja Veenstra
Kees Volkers

Voor meer informatie over UCS De Rode Loper:
www.uclderodeloper.nl

Bezoek ook eens ons forum :
www.uclderodeloper.messageboard.nl

De Balans is in 1985 herrezen uit de as van het *UCS-Bulletin*. Eerdere voorgangers van de Balans waren *Uw Clubstem* en *UCS-Nieuws*.

UCS De Rode Loper is opgericht op 25 november 1930.

Ereleden van de club zijn Nico van Harten en Jan Polders.

Inhoudsopgave

Schaakles 19	Blz 3
Eindstanden intern en extern	Blz 10
Interview Marcel Bijlsma	Blz 14
Combineren 10	Blz 22
Nico 80!	Blz 24
OKU 2015	Blz 26
Visualisatie voor gevorderden	Blz 29
Oplossingen Combineren	Blz 31

Schaakles 19: Hoe speel je tegen het Maroczy-centrum?

Jos Heesen, gebaseerd op een oorspronkelijk idee van Yaroslav Srokovsky.

In de vorige Balans zagen we de kracht van het Maroczy-centrum. Als de tegenpartij daar niets tegenover stelt wordt hij langzaam opgerold. Wat hij had moeten doen is het onderwerp van deze les.

Het meest voor de hand liggende plan is het ontwrichten van een dergelijk centrum om zo ruimte voor tegenspel te creëren. Voor deze strategie zijn verschillende mogelijkheden, die sterk afhangen van het concrete partijverloop, we noemen er een paar:

1. een pionnenopstoot: er zijn drie mogelijkheden, b7-b5, f7-f5 en het zeldzamere e7-e6 met d7-d5
2. het creëren van de dubbelpion c3-c4 door afruil van het paard op c3 (door Lg7)
3. een voordelige afruil van de lichte stukken: ideaal daarbij is de ruil van de witveldige loper tegen het paard op c5

Hoe dat in de praktijk gaat zien we in de voorbeelden.

Geller – Mikadze, Gory, 1968

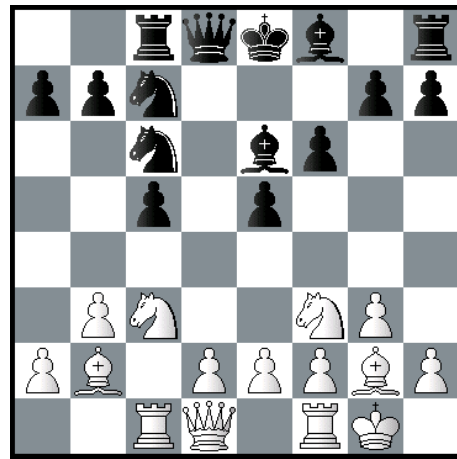
1.Pf3 Pf6 2.c4 c5 3.Pc3 d5 4.cxd5 Pxd5 5.g3 Pc6 6.Lg2 Pc7 7.0-0 e5 8.b3 Le6?

Het is nauwelijks te geloven dat deze normale zet al een fout is. Zwart moet zijn centrum beschermen tegen

witte aanvallen en tegelijkertijd zijn ontwikkeling in de gaten houden, daarom was 8...Le7 9.Lb2 0-0 10.Tc1 f6 beter

9.Lb2 Tc8 10.Tc1 f6

Of 10...Le7 11.Pa4 e4 12.Pe1 Ld5 13.Pxc5±

11.e3!

Wit benut zijn voorsprong en start de strijd om het centrum met e3-d4.

11...c4

Een vertwijfelde poging van zwart om d3-d4 te verhinderen. Maar ook 11...Le7 12.Pa4 Pa6 (12...b6 13.d4 exd4 14.exd4 Pxd4 15.Pxd4 cxd4 16.Te1) 13.De2 is volgens Geller onvoldoende.

12.De2 Pb4

Het gierige 12...cxb3 belooft niet veel: 13.d4! bxa2 14.dxe5 fxe5 15.Tfd1 Df6 16.Pe4 Df5 (16...Df7 17.Pxe5 Pxe5 18.Lxe5±) 17.Ph4 Df7 18.Txc6! bxc6 19.Pg5+-

13.Pe1

Wit dwingt zwart op b3 te slaan.

13...cxb3

Of 13...Pd3 14.Pxd3 cxd3 15.Dh5+
Lf7 16.Dh4 Tb8 17.Da4+ Dd7
18.Dxa7+-

14.axb3 Pc6

Geeft de mislukking van zijn
tegenoffensief toe. De problemen
met de ontwikkeling blijven bestaan.

15.Pf3 Le7 16.d4 0-0 17.dxe5

Het zwarte centrum is nu slechts een
mooie herinnering.

17...fxe5 18.Pe4 Lxb3 19.Pxe5 Ld5 20.Dg4!

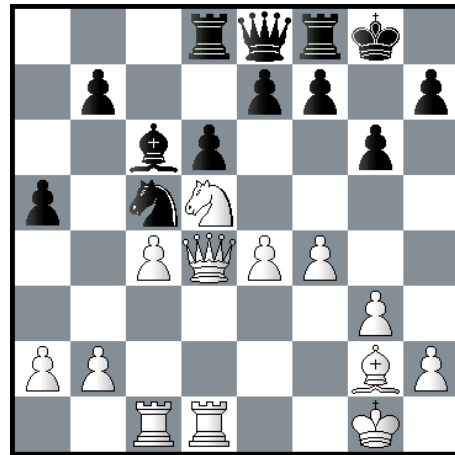
De dame richt zich op g7 en daar
heeft zwart geen afdoende antwoord
op.

20...Le6?!

Of 20...Pe6 21.Tcd1 Pxe5 22.Lxe5
Kh8 23.Pc3 Tc4 24.f4+-

21.Dxg7+! Kxg7 22.Pxc6+ Lf6 23.Pxd8 Lxb2 1-0

Zwart gaf op vanwege 24.Txc7+
Txc7 25.Pxe6+

Olafsson – Simagin, 1996

Optisch staat Wit heel goed: hij heeft
ruimtevoordeel en zijn stukken zijn
actiever. Het paard op d5 oefent
onaangename druk uit op de zwarte
stelling. Toch heeft zwart geen
merkbare zwaktes en het paard op c5
staat ook erg goed. Om zijn
ruimteprobleem op te lossen heeft
zwart al een paar lichte stukken
afgeruild.

1...e5!

Zwart wil zo snel mogelijk zijn
grootste probleem, het paard op d5,
afruilen zonder een achtergebleven
pion op e7 over te houden. De
zwakte op f6 speelt (voorlopig) nog
geen rol van betekenis.

2.Pf6+

Of

a) 2.fxe5 Dxe5;

b) 2.Dc3! Lxd5 3.Txd5 exf4 4.e5

Pa4 5.Db3 fxg3 6.hxg3 Pc5 7.Df3 b6
8.exd6 f5

2...Kh8 3.Dc3

Beter 3.Pxe8! met overgang naar een gelijkstaand eindspel: 3...exd4 4.Pf6 Kg7 5.Pd5 d3; of 3.Pxe8 exd4 4.Pf6 d3 5.g4 Kg7 6.g5 h6 7.h4 hxg5 8.hxg5 Th8

3...De7 4.Pd5 Lxd5

Zwart is in zijn opzet geslaagd: paard op d5 geruild en geen achtergebleven pion op e7.

5.Txd5 f6!

Pion a5 staat indirect gedekt door de mogelijkheid Pc5-e6-d4.

6.f5

Of 6.Dxa5 exf4 7.gxf4 Ta8 8.Db6 Txa2 9.Dxd6 Dxd6 10.Txd6 Txb2

6...Dc7 7.Tcd1 Db6 8.Kh1 g5

Zwart heeft nu weliswaar een zwakke pion op d6, maar dat wordt gecompenseerd door het prachtige paard op c5. Dit paard is duidelijk beter dan de witte looper, die slechts tegen de ruggen van zijn eigen pionnen kan aankijken.

9.Dd2 Tf7 10.Txd6 Txd6 11.Dxd6 Db4 12.b3 Kg7

Zwart is a5-a4 van plan en hierdoor krijgt wit direct een probleem met zijn damevleugelpionnen.

13.Dd8 a4! 14.bxa4 Dxc4 15.Dd2 Dxa4

De dominantie van het paard op c5 wordt steeds duidelijker.

16.Tc1 Td7 17.De2 Da3 18.Tb1 Dc3 19.Td1 Pd3

Dreigt Pf2. Zwart krijgt de witte koning in het vizier.

20.Tf1 Pc5 21.Dg4 Td3 22.Dh5

Of 22.Lf3 Te3 23.h4 Dc4 24.Td1 Pd3 25.Kh2 Dc2+ 26.Lg2 Te2 27.Tg1 Pe1-+

22...Dd4 23.De8 Dd6 24.Lf3 Td2 25.a4 b6!

Het is gunstig de witte pionnen op witte velden (de kleur voor de witte looper) te fixeren.

26.Tb1 Pd3 27.Lg2

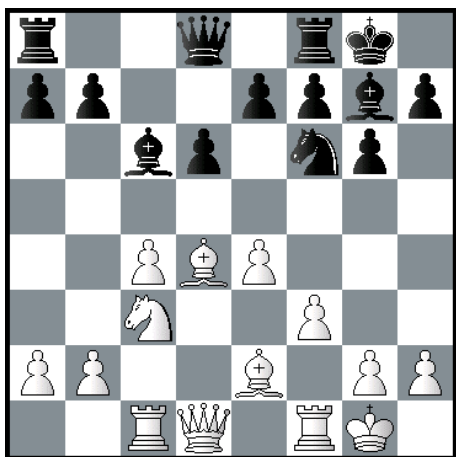
Of 27.Txb6 Pf2+ 28.Kg1 Ph3+ 29.Kh1 Td1+ a) 30.Lxd1 Dxd1+ 31.Kg2 De2+ 32.Kxh3 Df1+ 33.Kg4 h5+ 34.Dxh5 (34.Kxh5 Dh3#) 34...De2+; b) 30.Kg2 30...Pf4+ 31.gxf4 Dd2+ 32.Kh3 g4+ 33.Lxg4 De3+ 34.Kh4 Df2+ 35.Kh3 Td3+-+

27...Pf2+ 28.Kg1 Pg4

Het paard heeft zijn taak volbracht en wacht nu op zijn dame om het matnet aan te trekken.

29.h4 Txc2+ 30.Kxc2 Dd2+ 0-1

Wit gaf op vanwege 31.Kh3 Dh2+ 32.Kxc2 De2+ 33.Kh3 g4#

Tukmakov – Velimirovic, Odessa 1975

Een typische Maroczy-stelling. Wit heeft meer ruimte en wil dit later naar een statisch voordeel converteren. De zwarte stelling kent geen zwaktes; bij ruimte gebrek is het bijna altijd gunstig om lichte stukken te ruilen, vandaar:.

1...Pd7!? 2.Kh1?

Wit verhindert de loperruil niet. Meestal is de afruil van een fianchetto-loper gunstig, omdat de rokadestelling er door verzwakt wordt. In dit geval zal wit echter niet snel een koningsaanval kunnen opzetten. Daarom was het beter de loper op het bord te houden en met Le3 op twee vleugels te gaan spelen.

2...Lxd4 3.Dxd4 Db6 4.Dd2

Als wit voordeel wil halen zal hij dameruil moeten vermijden.

4...Pc5

Het wordt lastig dit paard weer weg te jagen. Dat was anders geweest als er nog een loper op e3 stond...

5.Tfe1 Tad8 6.Pd5?

Of 6.Tb1!? met het idee b2-b4: 6...a5 7.b3 e5 Als er nu een wit paard op d5 komt, kan zwart hem met goed spel afruilen, terwijl wit problemen krijgt met het activeren van zijn loper.

6...Lxd5 7.exd5 a5 8.Lf1 Tfe8

Hoewel zwart een achtergebleven pion heeft, is dit geen probleem omdat de pion goed gedekt kan worden en met e7-e5 opgelost kan worden.

9.Te3 e5! 10.dxe6 Txe6! 11.Tce1 Db4

Dameruil was ongunstig voor wit, omdat dit een zwakke a-pion zou opleveren (na 12.Db4 axb).

12.Df2 Tde8 13.Txe6 Txe6 14.Td1 Da4!

Zwart probeert b2-b3, om later met a5-a4 de damevleugelpionnen te verzwakken.

15.b3 Db4 16.Kg1 a4

Het lijkt veel op het vorige voorbeeld Olafsson - Simagin.

17.bxa4 Dxa4 18.Td2 Db4 19.Tb2 Dc3 20.Dd2 Df6 21.Tb1 h5!

Zwart wil de witte koningsstelling verzwakken.

22.Te1

Na deze ruil zal de zwarte Dame-Paard tandem steeds meer betekenis krijgen en de passiviteit van de witte loper op f1 steeds duidelijker worden. Beter was 22.Td1!?

**22...Txe1 23.Dxe1 De5 24.Df2 Kf8
25.g3 h4 26.gxh4?**

De overgebleven pion h4 is zwak en speelt geen rol meer. Het zwakke veld f4 bevindt zich in de buurt van de zwarte koning, daarom was 26.Kg2 een mogelijkheid om het aantal zwaktes te beperken.

26...Pe6 27.Dd2 Pd4 28.Kg2 Pf5
De afrekening van 26.gh?

29.Df2 Df4 30.Kh3 Pxf4 31.Dg3
Niet 31.Dxh4? Dxf3+ 32.Dg3 Dxf1+
33.Kh4 Dxc4++

31...Df6 32.f4 Pf5 33.De1 Dd4
De witte pionnen vallen als rijpe appels.

34.Kg2 0-1
Wit gaf op vanwege 34...Dxf4
35.Kg1 Pe3

**Boensch – Stohl, Stara Zagora zt-
B, 1990**

**1.Pf3 g6 2.c4 Lg7 3.Pc3 c5 4.d4
cxd4 5.Pxd4 Pc6 6.Pc2**
Wit is e2-e4 van plan.

6...Lxc3+
Deze zet ziet er riskant uit. Zwart geeft zijn sterke fianchetto-loper en verzwakt zijn toekomstige (na korte rokade) koningsstelling. Maar wit krijgt de dubbelpion c3c4, die zwart direct op de korrel wil nemen, om daarmee te voorkomen dat wit aanvalsplannen kan smeden.

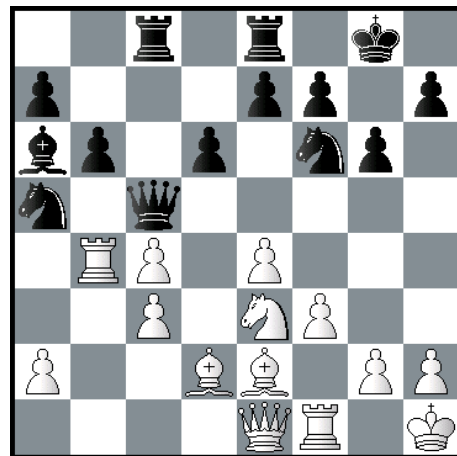
7.bxc3 Da5 8.Ld2
Of 8.e4 Als het pionoffer wordt

aangenomen kan er een scherpe strijd ontstaan die zwart, bij goede verdediging, niet hoeft te schuwen.
8...Pf6 9.f3 Dxc3+ (*Nog beter 9...b6!*
10.Ld2 La6 11.Pb4 Pe5 12.Db3 Tc8
13.Pxa6 Dxa6 14.Db5 Dxb5 15.cxb5
d5 16.exd5 Pxd5 17.Tc1 Pc4 *Kron-
Utemov 1989*) 10.Ld2 De5 11.Tb1 0-
0 12.Tb5 Dc7 13.Lh6 Td8 14.Pe3 d6
15.h4 a6 16.Tg5 Db6 Szabo-
Matulovic 1970

8...Pf6 9.f3 d6 10.e4 0-0 11.Pe3 b6
Zwart werkt consequent aan een aanval op c4.

**12.Le2 La6 13.Tb1 Dc5 14.0-0
Tac8 15.Kh1 Tfe8**
Zwart dekt bij voorbaat de pion op e7.

16.De1 Pa5 17.Tb4

Een duidelijk teken dat er iets fout gegaan is en dat er voor de remise gevochten moet worden.

17...De5
Met de hergroepering van dame en toren gaat zwart weer drukken op c4.

18.Ld3 De6 19.f4 Tc5 20.f5 Dc8

21.Dh4 Pc6

Het consequente 21...Pxc4 was
beter: 22.Lxc4 Lxc4 23.Pxc4 Txc4
24.Lg5 Pxe4 25.Lxe7 d5

22.Pd5

Macht ja gar nichts!

22...Pxd5 23.exd5 Pe5! 24.Lg5

Naar voren! Het defensieve Le2
betekent een zekere dood: 24.Le2
Lxc4 25.Lxc4 Txc4 26.Txc4 Dxc4

24...Pxd3 25.f6 exf6 26.Lxf6 Te5!

Een koude douche voor wit: zijn
aanval wordt probleemloos
afgeslagen..

27.Lxe5

Of 27.Dh6 Df8-+

27...Pxe5 28.De7 Dc7 29.De8+ Kg7

30.h3 Lxc4 31.Tf4 Lxd5 0-1

Wit gaf op vanwege 32.Th4 g5!

Nieuw adres!
Buurthuis Rosa

Hot Spirit!
Snelschaaktoernooi op de
3de vrijdagavond van de maand...
Malakkastraat 6, 3531 HM, Utrecht (Lombok)

Zaal open:	20:00 u.
Start ronde 1:	20:30 u.
Eindigt rond:	23:30 u.
Speeltempo:	7 min pp

Entree 1 euro!

www.hotspirit.nl

**LOODGIETERS-
VERWARMINGS-
EN DAKBEDEKKERSBEDRIJF**

**Ridderschapstraat 8
3512 CP Utrecht
Tel: 030 - 231 71 71
030 - 236 88 93**

Eindstand interne competitie 2014 – 2015

positie:	speler:	punten:	wit:	afm:	score:	elo:	tpr:
1	Jan Prins	2047	0	14	18½ / 22	2066	2003
2	Henk Dissel	2029	0	8	19½ / 28	1954	1974
3	Seth van der Vegt	1869	1	11	16½ / 25	2009	2039
4	Timo Können	1678	0	12	14 / 24	1900	1956
5	Mitchel Wallace	1670	2	8	16½ / 28	1863	1859
6	Hans Nijland	1658	2	10	16 / 26	1798	1787
7	Chris Lutz	1586	-2	8	15½ / 28	1834	1795
8	Peter Hoogakker	1569	0	6	16 / 30	1817	1791
9	Marcel Scholten	1552	-3	17	11½ / 19	1711	1808
10	Jaap Kamminga	1523	-1	5	15½ / 31	1770	1758
11	Majnu Michaud	1506	0	19	9½ / 16	1935	1963
12	David Knight	1499	1	15	12 / 21	1850	1858
13	Wim van Hoek	1454	1	12	12 / 23	1724	1715
14	René de Korte	1438	1	13	12½ / 23	1649	1678
15	Jacco Vermeulen	1438	0	18	10½ / 18	1754	1825
16	Peter Das	1399	1	17	11½ / 19	1718	1766
17	Mike Harzevoort	1373	0	20	9½ / 16	1972	1972
18	Bas Peek	1333	-1	3	16½ / 33	1631	1658
19	Jos Heesen	1320	0	5	13 / 30	1701	1679
20	Almer Toby	1288	1	19	9 / 17	1721	1778
21	Fred Lucas	1230	-1	9	12 / 27	1694	1702
22	Kees Volkers	1226	1	11	13 / 25	1698	1646
23	Ernesto Bonne Boizan	1217	0	24	10 / 12	1911	1888
24	Ben Westerman	1189	0	12	12½ / 24	1682	1662
25	John Temming	1180	-1	12	10 / 23	1666	1628
26	Jacques van Gelder	1164	-1	19	10½ / 17	1710	1682
27	Victor van Bergenhengouwen	1156	-1	15	12½ / 21	1684	1614
28	Huib Brouwer	1142	3	17	7½ / 17	1501	1553
29	Hendrik Aldenberg	1104	-1	8	11 / 27	1528	1547
30	Óscar Bouzas	1094	2	19	7 / 16	1475	1537
31	Arnold van Gelder	1085	1	13	10½ / 23	1606	1550
32	Remco Holland	1057	1	27	7½ / 9	2056	2081
33	Johan Kerssies	1022	-3	17	7½ / 19	1419	1377

positie:	speler:	punten:	wit:	afm:	score:	elo:	tpr:
34	Nico van Harten	1007	1	4	11½ / 31	1482	1494
35	Eric van Aart	1007	-2	22	8 / 14	1735	1782
36	Jeroen Weelink	963	0	16	7½ / 20	1551	1600
37	Marjolein Swinkels	949	1	17	8½ / 19	1540	1559
38	Pieter Bakker	919	1	18	7 / 17	1561	1526
39	Henk van Lingen	909	0	2	12½ / 32	1492	1467
40	Geurt van de Wal	870	0	6	11 / 30	1420	1445
41	Fred Jonkman	861	0	28	6½ / 8	1745	1846
42	Hans Bernink	840	-1	17	7 / 19	1614	1527
43	Tanja Veenstra	837	0	22	6 / 14	1468	1495
44	Abderrahim el Madani	817	0	28	7 / 8	1726	1736
45	Jaap-Hein Vrugink	716	-1	22	4½ / 13	1452	1435
46	René de Ruiter	701	1	3	9½ / 33	1294	1345
47	Piet Koenhein	692	0	10	8 / 26	1375	1377
48	Toon van der Ouderaa	656	1	26	4½ / 9	1575	1515
49	Hans Koren	601	0	30	3 / 6	1703	1676
50	Ton van Ingen	571	-2	32	3 / 4	1867	1933
51	Daan Weustenraad	521	-3	31	2 / 5	1686	1316
52	Marco Plantema	496	0	32	2½ / 4	1716	1671
53	Ivo Griffioen	486	0	24	3 / 12	1323	1307
54	Klaas van der Horst	463	-2	34	2 / 2	1923	1784
55	Johan van der Sluis	452	0	22	2½ / 14	1261	1346
56	Henk Enserink	445	0	28	2½ / 8	1666	1411
57	Jarich Haitjema	374	1	35	1 / 1	1960	2121
58	Johan Martens	360	2	34	1½ / 2	1511	
59	Dies de Dreu	332	1	35	1 / 1	1870	2105
60	Tim de Jonge	327	-1	35	1 / 1	1422	1777
61	Marcel Bijlsma	315	-2	34	1 / 2	1609	1297
62	Ronald van Houdt	260	0	36	0 / 0	1696	0
63	Taco Jansonius	253	0	36	0 / 0	1601	0
64	Gerwin van der Kamp	247	0	36	0 / 0	1622	0
65	Artem Syniuk	240	1	35	0 / 1	1056	
66	Amin Sultan	233	1	35	0 / 1	1310	

Eindstanden externe competitie 2014 – 2015

Rang	Team	Gesp.	Winst	Gelijk	Verlies	Punten	B.Punten
1	Houten 1	9	7	2	0	16	47,5
2	De Rode Loper 1	9	6	1	2	13	43,5
3	SSC 1922 2	9	6	0	3	12	44,5
4	Utrecht 3	9	6	0	3	12	41
5	ZZ Combinatie 1	9	5	1	3	11	41,5
6	Rivierenland 1	9	3	4	2	10	39,5
7	De Giessen en Linge 2	9	3	1	5	7	29
8	Paul Keres 5	9	3	0	6	6	31
9	Moira-Domtoren 3	9	1	1	7	3	24
10	Amersfoort 4	9	0	0	9	0	18,5

Rang	Team	Gesp.	Winst	Gelijk	Verlies	Punten	B.Punten
1	Moira-Domtoren 2	9	8	1	0	17	44
2	Baarn 1	9	6	1	2	13	41
3	Barneveld 1	9	5	3	1	13	40,5
4	DBC 1	9	4	3	2	11	39
5	Doorn-Driebergen 1	9	3	2	4	8	37
6	BSG 3	9	3	1	5	7	34
7	HSG 3	9	3	1	5	7	33
8	Vegtlust 1	9	3	1	5	7	32
9	De Rode Loper 2	9	2	2	5	6	31
10	Woerden 1	9	0	1	8	1	28,5

Rang	Team	Gesp.	Winst	Gelijk	Verlies	Punten	B.Punten
1	Lekstroom 1	9	8	1	0	17	54,5
2	Moira-Domtoren 4 (LNA)	9	8	0	1	16	49,5
3	Kijk Uit 1	9	5	1	3	11	45
4	De Rode Loper 3	9	5	0	4	10	35
5	Rivierenland 3	9	4	1	4	9	30
6	TRIO 1	9	4	0	5	8	32
7	Doorn-Driebergen 2	9	3	2	4	8	31,5
8	Woerden 2	9	2	1	6	5	32,5
9	ZZ Combinatie 2	9	2	1	6	5	28
10	Oud Zuylen 4	9	0	1	8	1	22

Rang	Team	Gesp.	Winst	Gelijk	Verlies	Punten	B.Punten
1	Rivierenland 2	9	8	1	0	17	53
2	Oud Zuylen 3	9	6	2	1	14	49,5
3	De Damrakers 1	8	5	1	2	11	33,5
4	De Rode Loper 4	9	4	2	3	10	34
5	Het Kasteel 1	9	3	3	3	9	37,5
6	Almkerk 1	9	3	1	5	7	33,5
7	De Giessen en Linge 3	9	3	1	5	7	32
8	Moira-Domtoren 5	9	3	0	6	6	32
9	Utrecht 4	9	2	1	6	5	31,5
10	Woerden 3	8	1	0	7	2	15,5

Beste Rode Loper,
 Ga je verbouwen?
 Of denkt je baas aan een nieuw kantoor?
 Stuur ze naar:

Vesuvius 47, 3524 WT
 Utrecht 06-48171899
 info@STERNontwerp.nl
 www.STERNontwerp.nl

Zodat ik kan zorgen voor het ontwerp, bouw-
 kundig advies en de bouwvergunning.
 Ernst van der Vecht, architect

Interview

Marcel Bijlsma:

‘Ik doe graag iets waarop ik trots kan zijn’

Tekst en foto: Tanja Veenstra

Op maandag 15 juni fiets ik onder een stralende zon naar de Bilt, waar Marcel woont met vriendin Nanette en dochter Kim (6). Het opvallend gevormde huis, een soort blok met een hoekig torentje, ben ik al vaak gepasseerd. Het blijkt veel groter dan je zou verwachten dankzij veel ruimte op de begane grond. Daarbij een mooie rustige tuin plus voortuin, vol bessen en kruiden, allemaal onderhouden door Nanette, die groene vingers heeft. Marcel, van oorsprong IT’er, is meer van de computers en aanverwante techniek. Bij de rondleiding zie ik er zo al vier, plus een NAS (eigen netwerk) en nog iets wat het midden houdt tussen een tablet en een laptop. Aanrader, volgens Marcel, die duidelijk warmloopt voor dit spul. Naast de ruime woonkamer, keuken en speelhoek, bevindt zich een grote logeerkamer met eigen badkamer en toegang naar de tuin: ‘Dit huis is geheel levensloop-proof,’ grapt Marcel. Nu overnacht zijn moeder hier regelmatig.

Dat jij gewoon vrij bent op maandag, hoe doe je dat?

‘Op mijn werk vindt een reorganisatie plaats en ik ben boventallig. Ik heb besloten niet op een van de nieuwe functies te solliciteren. Ik dacht: ik ben 44, dit is een mooi moment voor verandering. Een nieuwe omgeving is goed voor mijn ontwikkeling. Dus zit ik nu thuis, overigens met een uitstekende regeling: tot eind december ben ik nog in dienst bij Equens. Dat is het voormalige Interpay, intussen gefuseerd met een Duits en een Italiaans bedrijf. Het verwerkt betaaltransacties voor een aantal banken. Denk aan pinnen en overboeken. Je kunt het vergelijken met water: je doet de kraan open en er komt water uit. Maar dat gaat natuurlijk niet vanzelf. Zo moet je zorgen dat er altijd genoeg is, dat het water schoon is enzovoort. Als je geld uit de muur trekt, sta je daar niet bij stil, maar er gaat zoveel aan vooraf. Er circuleert ook onvoorstelbaar veel geld. En dan moet je er dus voor zorgen dat daadwerkelijk voorradig is als mensen het willen opnemen. Zie je het al voor je? “Sorry, mevrouw, we hebben even geen geld in voorraad, dus het pinnen gaat vandaag niet door.” Dat kan dus niet.’

En jij was manager?

‘Ja, de laatste 5 jaar was ik teamleider en gaf ik leiding aan 20 collega’s. In die tijd heb ik ontzettend veel geleerd. Het coachen, begeleiden, en stimuleren van medewerkers vind ik nog steeds leuk, dus zoek ik een bedrijf waar ik een team van 10 à 20 man kan leiden. Dat mag ook in een heel andere sector zijn, maakt voor het werk niets uit. Ik heb al wat sollicitaties gedaan, en ik merk tot mijn opluchting dat er best veel banen zijn, maar... er zijn ook héél veel sollicitanten. Best lastig.’

Ben je goed in slechtnieuwsgesprekken?

‘Dat heb ik wel geleerd, maar het is niet mijn sterkste punt. Ik ben meer de aardige manager, het type we komen er samen wel uit, niet van de vuist op tafel. Maar als het nodig is, kan ik het. Het voordeel is: áls ik dan eens een luide stem opzet, neemt iedereen dat ook serieus en uiteindelijk komt het dan wel goed. Leuker is het natuurlijk om mensen te stimuleren en te enthousiasmeren. Dat laatste is bij mij trouwens evenmin aangeboren. Want ik ben een ras-Groninger. Groningers hebben meestal een wat sceptische houding: eerst zien, dan geloven. Dus als iemand met iets nieuws komt, ben ik niet degene die meteen op de stoelen staat de dansen van enthousiasme.

Iets soortgelijks zie je bij die hele discussie over aardbevingen in Groningen. Dat is al tientallen jaren aan de gang, maar nu pas laten de Groningers van zich horen. Die gaan niet meteen de straat op, het zijn geen westerlingen, hè. Eerst sturen ze eens een brief, dan krijgen ze een dooddoener als antwoord en is het: “Nou ja, ’t zal wel.” De drempel om iets te ondernemen is erg hoog. Maar als ze daar eenmaal overheen gaan, zijn ze echt boos.’

Waar komt dat vandaan, dat sceptische?

‘Ik denk dat het komt doordat Groningen van oorsprong boerenland is. Dat betekende heel simpel hard werken. Niet lullen, maar doen. Je kunt wel bidden, maar met hard werken komen de aardappels hoger op. Groningers zijn rechttoe-rechtaan, bescheiden ook. Heel anders dan Amsterdammers, bijvoorbeeld. Wij Groningers vinden dat die maar een grote bek hebben. Veel praatjes verkopen, een hoop blabla, maar weinig wol. Je hebt er weinig aan, want hun handen bewegen niet, alleen die lippen gaan op en neer, haha. Dat is wel typisch een Groningse houding. Groningen is ook de provincie met de meeste niet-kerkelijke inwoners, zag ik vorige week nog op Nu.nl. Ik herken dat wel, zelf kom ik ook uit een niet-kerkelijk nest.’

Waar kom je vandaan?

‘Ik ben geboren en getogen in Uithuizen, in de buurt van Roodeschool. Mijn vader komt uit een boerengezin, heeft de zeevaarthogeschool gedaan en is jarenlang kapitein op de kustvaart geweest. Mijn moeder komt uit een vissersfamilie en ging mee als vriendinnetje annex kok. Lange tijd hadden ze daardoor geen huis. Toen mijn oudere zus werd geboren, hebben ze een huis gekocht en is mijn vader voor het havenschap gaan werken in Delfzijl, later bij de Eemshaven.

In Groningen lopen ze gewoon 10 jaar achter, het was voor mij dan ook een behoorlijke cultuurshock toen ik eind 1998 in Utrecht kwam. Alleen al het verkeer: een rood stoplicht betekende hier dat er nog drie auto’s doorheen konden. Of ik stond bij een stoplicht dat op groen sprong en meteen getoeter achter me. Daar moest ik erg aan wennen. Maar nu is het andersom. Rijd ik op de ring in Groningen, dan denk ik: waarom rijden ze niet door? Je mag hier 70, gaan ze 65 km per uur! Terwijl daarmee natuurlijk helemaal niets mis is. Ik ben met andere woorden behoorlijk “verwesterd”.’

Waarom Utrecht?

‘Ik was altijd al van plan om weg te gaan, was ambitieus, wilde hogerop. Na mijn hbo-opleidingen informatica en technische bedrijfskunde had ik een eigen bedrijfje in de computers, daarna kwam ik als softwarebouwer in dienst van een kleine

onderneming. In Groningen heb ik nog een tijd bij KPN gewerkt. Maar verder was het perspectief daar weinig rooskleurig. Ik was dus een “economisch vluchteling”. En de liefde hielp mee, want mijn vriendin woonde in Utrecht.

Ik beleefde toen gouden tijden in de IT. Het kon niet op. “Wat voor auto wil je?” Ik kon gewoon kiezen! Ergens in een kroegje sprak je af en kreeg je de vraag hoeveel je wilde verdienen, en hup, het was zo gefikst, met auto en al. Echt absurd. Maar goed, het was natuurlijk erg comfortabel.

Later ben ik opnieuw als zelfstandige aan de slag gegaan. Ik had een IT-consultancybureautje met één medewerker. Dat liep ook als een tierelier. Tot 9/11. Toen zakte alles in. Tijdens het skiën liep ik bovendien een verbrijzelde bovenarm op (laat een indrukwekkend litteken zien/tv), waardoor ik driekwart jaar moest revalideren. Ook zo’n bezinningsperiode, waarna ik besloot te solliciteren bij Interpay.’

Hoe heb je je vriendin leren kennen?

‘Via gemeenschappelijke vrienden, op een ongewone manier. Een vriend van me ging verhuizen naar Berlijn. Hij kende haar ook en vroeg of zij mee wilde rijden. Vond zij prima, maar ze wilde niet dat hele eind alleen terug. Kende hij niet nog iemand die mee kon? Jawel, en dat was ik! Tijdens die lange rit sprong de vonk al snel over.’

Van wie sprong de schaakvonk op jou over?

‘Van de computer... Ik heb het mezelf op mijn 24ste geleerd door potjes te spelen met zo’n schaakprogrammaatje. Dat ging best aardig. Na een tijdje vroeg ik me af hoe het zou zijn om tegen een mens te spelen en werd ik lid van Schaakclub Groningen. De eerste drie partijen won ik, en ik dacht: o, het is helemaal niet moeilijk! Oké, de eerste was een man van 89, die zag het niet meer helemaal helder. Ook de anderen bungelden onder aan de enorme ranglijst. Daarna werd het afwisselend winnen en verliezen. Bij DRL kwam ik terecht dankzij een tip van voormalig Rode Loper Ti de Jong, die een omgekeerde verhuisbeweging had gemaakt. Een collega van Nanette, Taco Jansonius, kwam met dezelfde suggestie, dus toen was de keuze snel gemaakt. Nooit spijt van gehad. Het is een gezellige club met veel bijzondere, leuke figuren.’

Ben je met schaken net zo ambitieus als in je werk?

‘Nee, ik doe het echt voor de lol, en het moet op talent. Want ik doe nul aan voorbereiding of studie. Wel gooi ik al mijn partijen in Fritz en daar leer ik het nodige van, vooral over belangrijke beslismomenten. Al met al kom ik daar aardig ver mee. Ik speel leuke potten; wat wil een mens nog meer? Ooit heb ik één schaakboek bestudeerd, *Fundamental Chess Endings* van Müller & Lamprecht.

Dat was in mijn sterkste periode. Ik speelde toen in het Tweede en intern won ik van mensen als Majnu, John en Abderrahim. Tegen Ernst van der Vecht speelde ik remise. Het was een bijzonder jaar, ik had veel tijd, voelde me mentaal sterk en was erg uitgerust. Rody Straat riep geregeld in vertwijfeling dat ik nu toch echt eens openingen moest gaan bestuderen. Zo zonde vond hij het hoe ik die soms na vier zetten al verprutste.’

Schaakhoogtepunten?

‘In diezelfde periode heb ik de Zomeravondcompetitie (ZAK) gewonnen, dat was het absolute hoogtepunt. En in 2005 was ik *best of the rest* bij het snelschaken. Pieter heeft toen speciaal voor mij een medaille laten maken, omdat ik nog nooit een prijs had gewonnen. Dat kon ik erg waarderen. Aanleiding om een prijzenkast aan te schaffen was het echter niet. O, en één keer kreeg ik een eervolle vermelding bij het dingen naar de schoonheidsprijs. Met een van mijn twee externe partijen van dit jaar wil ik trouwens wederom een gooi doen naar de spiegel.’

Je bent wat je noemt een betrokken lid, je zat 9 jaar in het bestuur.

‘Ja, ik was er wel eens aan toe om zoiets te doen. Ronald benaderde mij eerst voor de functie van wedstrijdleider extern, maar uiteindelijk was er acuut een penningmeester nodig, dus die taak heb ik drie jaar lang op me genomen.

Ik heb de administratie verder geautomatiseerd, Gerwin na mij ook weer.

De clubgeest was tot dan toe behoorlijk links, op het socialistische af. Zo werd er bepaald zachtzinnig omgegaan met niet- of te laat betalende leden. Dat is intussen nogal veranderd. Toen ik als penningmeester begon, stond er aan het eind van het seizoen zo'n 800 euro aan contributie open, na mijn vertrek nog 400. Majnu heeft dat bedrag tot bijna nul gereduceerd, waarvoor hulde.

Toen Jos als voorzitter stopte, heb ik het stokje van hem overgenomen. Ik ben wel een ander type dan Jos of Geurt. Als er bijvoorbeeld een probleempje is met twee mensen op de club, dan gaan ze gewoon met hen aan de bar staan, arm om de schouders: ouwe-jongens-krentenbrood. Zelf ben ik wat zakelijker, meer het type bestuurder. Ik vind het belangrijk dat er leden zijn die dit werk willen doen, want er moet nou eenmaal van alles gebeuren om met elkaar te kunnen schaken. Daar staat lang niet iedereen bij stil. Aan de andere kant is het soms ondankbaar. Ik kan me herinneren dat ik een keer wijn had ingekocht voor de bedankjes bij de ALV. Toegegeven: ik weet niet veel van wijn, maar daarom had ik advies ingewonnen bij twee kenners. Op het forum schreef iemand – ik zal zijn naam niet noemen – “Ik heb er één slok van genomen, de rest kon meteen door de gootsteen.” Ik heb dan de neiging om te zeggen: iets voor jou, de wijninkoop? Maar goed,

dat zijn details. Doorgaans heb ik vooral lol beleefd aan het bestuurswerk.’

Je bent de laatste tijd weinig geweest, je wil toch niet stoppen?

‘Nee, zeker niet. Vorig jaar had ik het heel druk met werk (vanwege de fusies) en op woensdag is mijn papadag. Daar word ik best moe van: 's avonds heb ik dan gewoon geen puf meer. Ik merkte ook dat ik tijdens het schaken steeds slechter beslissingen kon nemen. Idealiter doe ik dat op basis van analytisch vermogen, gecombineerd met gevoel. Maar het gevoel liet het afweten, met als gevolg dat ik eindeloos ging twijfelen. Heel vermoeiend.

Vorige week had ik er voor het eerst weer echt zin in. Ik won met zwart van Ivo, dat helpt.’

Heb je nog favoriete tegenstanders?

‘Jij bent er een van... Ik kwam ter voorbereiding van dit interview twee partijen tussen ons tegen, beide door mij gewonnen. Het speelt lekker tegen jou, want je bent niet bang, gaat lekker in de aanval. Maar ja, een foutje is dan sneller gemaakt, vooral met wit. En dan heeft de tegenstander alle ruimte (hm, leerzaam.../tv).

Met zwart kan ik een walgelijke verdediger zijn. Taco zei een keer dat het wel lijkt alsof ik er een sadistisch genoeg in schep om de tegenstander zich helemaal kapot te laten beuken op mijn stelling, om er vervolgens sneaky uit te glippen en toch nog te winnen.

Omdat ik weinig openingskennis heb, zit het gif bij mij in de staart. Een Angstgegner heb ik ook: dat is Klaas. Dat vind ik zo'n prachtige speler! Alleen al hoe hij achter het bord zit, zo relaxed, zo ontspannen. En zijn spel is geweldig, vol onverwachte wendingen en een goeie timing. Ja, die weet het hoofd wel koel te houden. Ik verlies altijd van hem.'

Jij houdt het hoofd toch ook wel koel?

'Nou, ik ben mentaal wel sterk, ik kan bijvoorbeeld een grove blunder maken, maar daar niets van laten merken. Altijd moed houden, is mijn devies, maar je kunt aan mij wel zien hoe het ervoor staat. Als het spannend wordt, ga ik zitten wiebelen met mijn been. Jaap-Hein zei een keer na een gewonnen externe partij dat hij pas zeker wist dat ik ging winnen, toen ik ineens stopte met wiebelen. Zo zie je aan iedereen wel iets. Als Jan begint te roepen dat iedereen stil moet zijn, weet je hoe hij ervoor staat. Hoor je hem niet, dan wint ie geheid.'

Wat doe je naast schaken graag?

'Nanette en ik houden allebei van verre bestemmingen, we zijn in Australië geweest, in Botswana, Egypte, Costa Rica, Zuid-Afrika. We hebben hele mooie plekken gezien voor weinig geld, want buiten het seizoen. Nu we Kim hebben, zoeken

we het wat dichterbij. Dit jaar gaan we naar Slovenië.

Verder ben ik nogal een sporttype. Ik tennis, squash, ski en speel tegenwoordig af en toe golf. O ja, duiken heb ik ook nog gedaan. Ik doe ook graag enge dingen. Als ik ergens bang voor ben, dan ga ik dat juist doen. Om de angst te overwinnen. Ik heb bijvoorbeeld hoogtevrees, en dus ja: ik heb gebungeejumpt en parachutegesprongen. Die eerste keer dat je bij de open deur van het vliegtuig zit en de instructeur vraagt of je er klaar voor bent. Pfff, dan ga je wel een beetje dood.

Ik moest natuurlijk ook raften op de krokodilrijke Zambezi. Dat 'mocht' ik alleen doen van Nanette, althans, met drie andere toeristen en een stuurman. Natuurlijk namen wij de route met de draaikolken. Als je dan over de kop gaat, blijf je zo'n 10 seconden onder water. Dat was wel even slikken.

Maar ik zit ook gewoon in de medezeggenschapsraad op school, hoor. En nu ik meer vrije tijd heb word ik voorleesvader. Leuk om daar nu tijd voor te hebben.'

Wil je met al die waaghalzerij alleen je angsten overwinnen of...?

'Helemaal vrij van eerzucht ben ik niet. Ik doe graag iets waarop ik trots kan zijn. Misschien omdat ik van nature zo'n rustig iemand ben. Dat wil ik niet altijd zijn.

Rode Lopers Combineren – aflevering 10

Peter Das

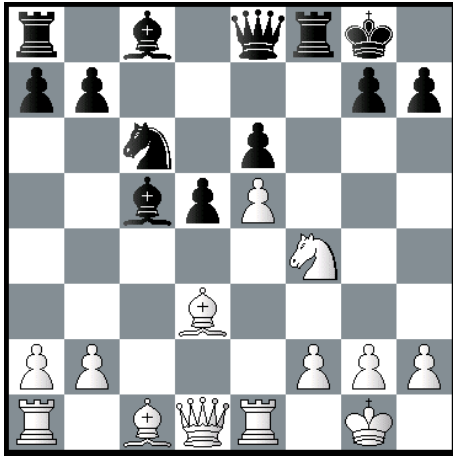
De maand juni is traditiegetrouw de OKU-maand. Met meer dan 200 deelnemers was het evenement drukker bezet dan ooit. Zoals elk jaar deed er ook weer een handvol Rode Lopers mee. Met zéér wisselend succes, moet gezegd worden. Timo wist zich in een illuster rijtje Rode Lopers te scharen dat de B-groep ooit wist te winnen. Voor Seth, Bas en de Henken E. en Van L. verliep het toernooi minder succesvol. Het kampioenschap leverde weer een aantal interessante combinaties op. Een oproep aan de deelnemers om hun tactische partijfragmenten in te sturen, mocht helaas niet op een overweldigende respons rekenen, maar gelukkig hebben we de OKU-website nog.

Zoals altijd lopen de opgaven in moeilijkheidsgraad op. De stellingen 5 en 6 zijn zo mogelijk nog pittiger dan anders en vergen veel van je visualisatievermogen. Maar laten we daar nu net uitgebreid op getraind

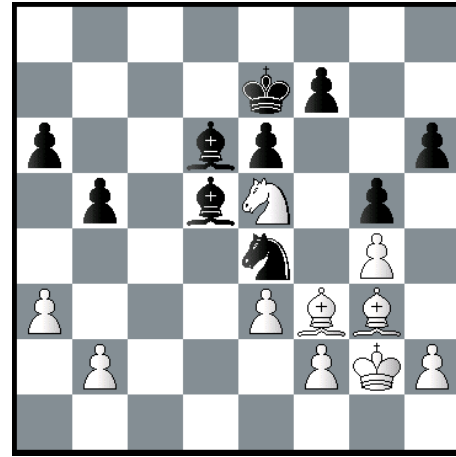
hebben met behulp van het artikel van Jos in de vorige Balans.

David en Henk E. waren de OKU-gangers die met een inzending op de proppen kwamen. Voor Henk is het, jammer genoeg, tevens een afscheidsgroet aan de club. Meer daarover lees je in de toelichting op stelling 6. Trouwe inzender Peter Hoogakker leverde weer twee juweeltjes aan, maar omdat het geen okucombi's waren, belanden ze even in het vat waarin ze niet verzuren.

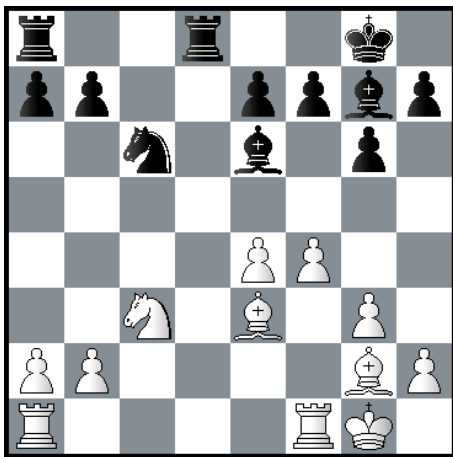
Andere Rode Lopers worden opgeroepen om het voorbeeld van Peter, David en Henk E. te volgen. Heb jij dus in een van je recente of minder recente partijen een mooie combinatie gezien en lijkt jou een vermelding in de balans ook wel leuk, stuur ze dan (met oplossing) in pgn of FEN formaat naar drlcombinaties@gmail.com. De mooiste ervan worden opgenomen in *Rode Lopers Combineren*.

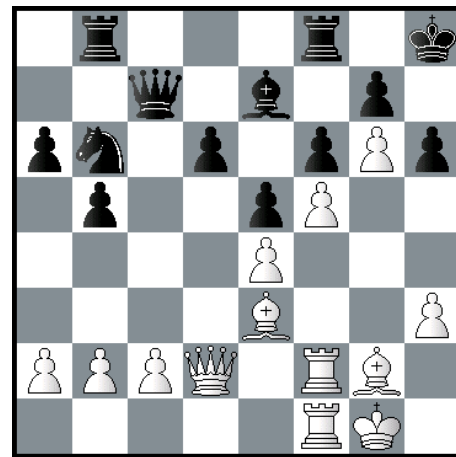
Stelling 1 Wit aan zet

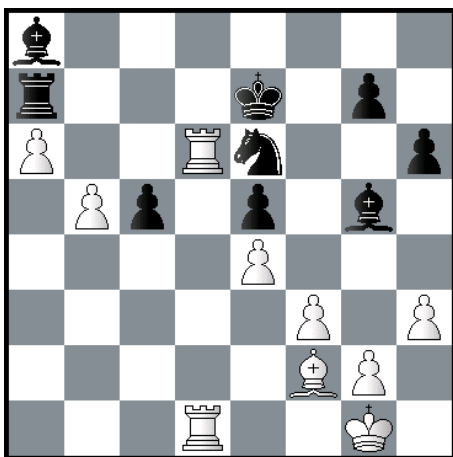
Stelling 2 Zwart aan zet

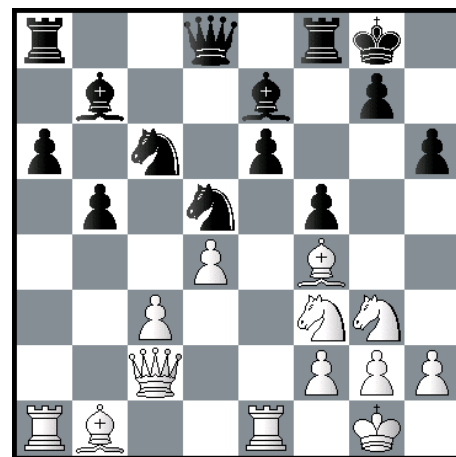
Stelling 3 Zwart aan zet

Stelling 4 Wit aan zet

Stelling 5 Wit aan zet

Stelling 6 Wit aan zet

Nico 80 !

Op 21 juni is ons erelid Nico van Harten tachtig jaar geworden! Dat is natuurlijk een welgemeende felicitatie waard. En Nico blaast nog bijna iedere week zijn partijtje mee achter het schaakbord. Weliswaar niet meer op het niveau van weleer - Nico speelde jaren lang in het Eerste en was in de jaren zestig twee keer clubkampioen - maar onderschat hem niet! Hij handhaaft zich nog keurig in de middenmoot en het blijft moeilijk om van hem te winnen. Ook aan de externe competitie blijft Nico trouw meedoen.

Nico is nog van voor de oorlog. Hij werd geboren in het jaar dat Max Euwe wereldkampioen werd (1935). Onze club was vijf jaar daarvoor net opgericht. Nico meldde zich als vijftienjarige aan bij het toenmalige

UCS, op 1 september 1950. Dat was het jaar dat Jan Hein Donner het Hoogovenstoernooi won, voor Rossolimo en Euwe.

Nico viert dus nóg een jubileum: hij is in september maar liefst 65 jaar onafgebroken lid van UCS (De Rode Loper). Dat is natuurlijk een heel bijzondere prestatie, alleen de allersterksten gegeven. En we zijn nog lang niet van hem af! Uiteraard zullen wij in de komende ALV als club even bij dit unieke jubileum stilstaan.

Het is een jaar vol jubilea, want in het jaar dat Nico 80 wordt en hij precies 65 jaar lid is van onze vereniging, gedenken we ook het feit dat onze club al 85 jaar bestaat! Niet echt een lustrumjaar om uitgebreid te vieren, maar toch: op naar de honderd!

Midgetgolf Bilthoven

Julianalaan 282
030-228 1154
0343-457784

www.midgetgolfbilthoven.nl

Van april tot oktober van 10 - 22 uur. In oktober de
weekenden geopend van 11 - 18 uur volgens afspraak.

OKU 2015

Sfeerimpressie zonder diagrammen

Kees Volkers

Ronde 1: code geel en rood

Hoewel ik het in Maarssen de laatste jaren erg gezellig vond, heeft de organisatie besloten om het OKU te verplaatsen naar het nieuwe

Stedelijk Gymnasium aan de Ina Boudier Bakkerlaan in Utrecht Oost.

Komt me niet echt slecht uit, want daar kan ik vanuit Houten lekker op de fiets naar toe. Dat zal ook mijn spel ten goede komen. Een fikse fietstocht immers maakt het hoofd leeg, doet het bloed door d'aadren stromen, en zorgt ervoor dat je fris en alert achter het bord zit.

Maar de weersverwachting voor de eerste speelronde, de vrijdagavond, is abominabel: slagregens, hagel en onweersbuien worden voorspeld, en codes geel en rood afgekondigd: daar gaat mijn fietsplan! Het openbaar vervoer lijkt me ook geen aantrekkelijke gedachte. Als je om half twaalf klaar bent met schaken, dan rijden er niet zo veel bussen meer en de weersvoorspellingen zijn wel zo onheilspellend dat ik mij al uren in de laatste trein naar Houten zie zitten: midden in een weiland, omdat de bliksem in de bovenleiding is geslagen.

Na diverse keren Buienradar geraadpleegd te hebben, besluit ik te elfder ure mijn bye op de eerste ronde te nemen. De consequentie is dat ik op zaterdag alle drie de partijen zal moeten spelen.

Uiteindelijk valt er in Houten nauwelijks een spat regen.

Maar mijn eerste halfje heb ik binnen: 0,5 uit 1, ik lig op koers!

Ronde 2: gelkuifje

Zaterdagochtend dan toch die louterende fietstocht. Ik mag tegen Remy Sennema (1817). Zo'n jonge gast met een gelkuifje, van die types die vaak ongepast arrogant achter het bord zitten. Bravoure is hem inderdaad niet vreemd. Maar uiteindelijk valt hij toch wel mee en gedraagt hij zich zelfs respectvol tegenover zijn veel oudere tegenstander. Misschien komt dat ook omdat ik hem voor de nodige problemen stel en ik op gegeven moment meer dan een half uur tijdsvoorsprong heb. Nederigheid moet je afdwingen! Dan plengt hij echter een offer en lijkt hij de aanval over te nemen. Ik kan het echter houden, waarna de overwinning me niet meer kan ontgaan.

Dat is dus een zeer bevredigende openingspartij voor mij. Ik neem mij voor dit weekend eens flink aan mijn rating te gaan werken. Die is in twee jaar tijd gedaald van 1835 naar 1679. Op de ranglijst zie ik dat ik een TPR heb van 2600 en nog wat. Dat is alvast een mooi begin.

Ronde 3: een wit Nijlpaard

Tijdens de lunchbreak komt clubgenoot Timo (1876) triomfantelijk op mij toe met de mededeling dat we tegen elkaar moeten. Hij is daar merkbaar mee in zijn schik, om de voor mij verkeerde redenen, vrees ik (zeker punt). Timo is in de vorige ronde tegen Frank Heinen (Paul Keres) zeer gelukkig weggekomen: Frank gaf remise in gewonnen stelling. Frank zal het verhaal dit weekend nog zeker twintig keer vertellen. En dat zijn dan alleen de keren dat ik in de buurt was.

Ik heb wit. Wat te doen? Ik heb Timo's Olifant een keer vreselijk verslagen, maar weet de zetten niet meer uit het hoofd te reconstrueren. Ik besluit daarom een wit Nijlpaard in te zetten, waarmee Timo de laatste keer niet goed raad wist. Op de 8e zet maak ik echter een kinderlijke fout, waarna Timo een pion wint en met zijn paard verwoestend mijn stelling binnenkomt. Voor de vorm spartel ik nog wat tegen, maar het heeft natuurlijk weinig zin.

Voordeel is dat ik vroeg klaar ben. Ik zou dus even heen en weer naar Houten kunnen fietsen. Thuis eten en daar effe lekker op de bank zitten is beter dan lamlendig rond te hangen op een ongemakkelijke picknickbank met een broodje ham. Bovendien heb ik wel zin om de smadelijke nederlaag even van mij af te trappen: hoofd leeg maken en het bloed door d'aadren voelen stromen!

Ronde 4: meisje met beugel

Licht bezweet maar fris betreed ik 's avonds de aula van het Stedelijk Gymnasium, waar ik op de pilaar zie dat ik tegen een meisje moet met een elo-rating van 1204: Diana van Duyfhuys. Daar gaat mijn TPR! Bovendien: dit belooft niet veel goeds. Ik moet denken aan ex-Rode Loper Harry Peters. Harry werd opvallend vaak ingedeeld tegen tienjarige scharminkels en verloor die partijen steevast. Dan trad hij me wanhopig tegemoet: 'O, verschrikkelijk! Ik kan het niet, tegen die kleine meisjes! Ik kán het gewoon NIET!' Het is denk ik de eigenlijke reden waarom we Harry nooit meer zien op het OKU. Toch werpt zo'n indeling vragen op. De ondergrens van de B-groep is 1600; waarom is meisje Duyfhuys met haar 1200 hier ingedeeld? De organisatie moet gedacht hebben dat meisje Duyfhuys eigenlijk al veel te sterk is voor de C-groep. Dat blijkt, want ze heeft 1,5 punt gescoord tegen 1700-spelers.

Meisje Duyfhuys kijkt mij vanuit de diepte met grote ogen aan en geeft mij een slap handje. Haar kwetsbare gezichtje wordt uit elkaar getrokken door een zo te zien op de groei ingebrachte beugel. Heel verraderlijk; meisjes met beugels ga je al snel onderschatten! Kortom, in feite sta ik al een kwaliteit achter, terwijl de partij nog moet beginnen. Het slappe meisjeshandje blijkt een stuk energiever bij het neerzetten der stukken. Nee, ze hoeft geen drankje. Gelukkig kom ik goed uit de

opening. Maar ze blijkt zeer vindingrijk in het oplossen van dreigingen. In het eindspel bouwt ze een fort, dat ik pas laat weet te slechten. Over twee jaar wint meisje Duyfhuys de B-groep! Toch wel tevreden fiets ik door het maanlicht terug naar Houten.

Ronde 5: een oude bekende

De zondagochtend om kwart over negen mag ik tegen Lex Karstens (1829). Een oude bekende. Hij speelt in Tilburg, waar ik ooit tegen hem een goed voorbereide Caro Kann speelde (met wit), waarvan hij de theorie tot de dertigste zet uit zijn hoofd wist, en die ik dus toch verloor. Dat maakte diepe indruk op mij. Vorig jaar verloor ik van hem in Maarssen: uren van moeizaam gemanoeuvrereer waarna je uiteindelijk toch verliest. Maar nu ik had gefietst! En zat ik onzondags fris achter mijn bord. Ik kwam goed uit de opening en bouwde een duidelijk voordeel op. Hij wist echter terug te komen, waarna een zenuwslopend gevecht volgde. Uiteindelijk werd het remise door zetherhaling. Voor mij voelde het als een overwinning. Met drie uit vijf leefde ik boven mijn stand.

Ronde 6: een Belg die Jimmy heet

De laatste ronde tref ik een Belg: Jimmy Geboers (1834). Belgen

kunnen toch niet schaken? En Jimmy's al helemaal niet. Volkers-Geboers wordt dan ook opgezet als een typische zondagmiddagpartij: snel een einde maken aan deze bezoeking, dus hup: pionnen naar voren, en kijk, ik sta zowaar erg goed, ondanks de haastige spoed. Dat de combinatie 'goed' en 'spoed' erg verraderlijk kan zijn blijkt een aantal zetten later. In eerste instantie heb ik de snoodaard door: hij dreigt met zijn dame met een dubbele dreiging op mijn beide ongedekte torens. Maar daar trap ik natuurlijk niet in! Hup, pionzetje, hij ook pionzetje, ha ha, nee mijnheer, dan schuif ik toch gewoon door! Waarna de gewraakte zet toch komt en ik een toren verlies.

Epiloog: drie uit zes

Kiebitzer Arnold is de eerste om mij na afloop met mijn nederlaag te feliciteren. Immers, de doelstelling 'drie uit zes' is hiermee keurig gehaald. Ik dank hem voor de vriendelijke woorden en geef hem een muilpeer.

Het resultaat geeft mij iets om over na te denken: ik heb 2,5 uit 3 gescoord na een verkwikkende fietstocht, en 0 uit 2 na zo'n lamlendige middagpauze. Om een betere schaker te worden zal ik naar de sportschool moeten!

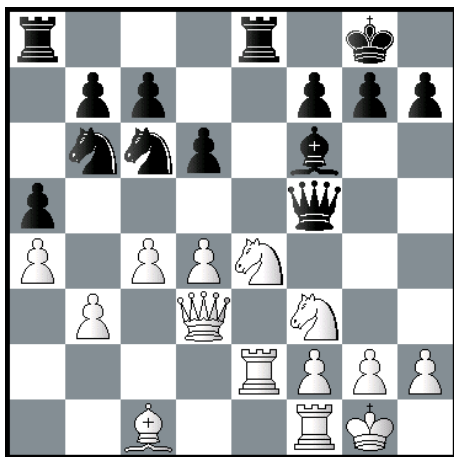
Visualisatie voor gevorderden

Jos Heesen

Op veler verzoek nog een paar visualisatie trainingen uit het boek *Chessvisualization Book 1* van Ian Anderson.

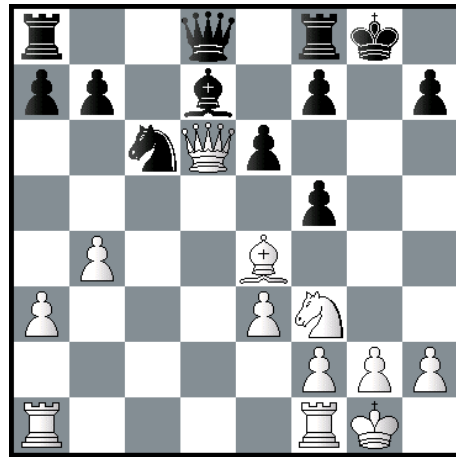
De klacht was eigenlijk dat ik in de vorige Balans te eenvoudige oefeningen had gepresenteerd. Daarom nu stellingen waarin moet worden gevisualiseerd na een 10, 11, 12 en 13 ply afwikkeling. De vraag is steeds om die afwikkeling te visualiseren en aan het eind van de zetten reeks de materiele balans op te maken. Succes!

Visualiseer onderstaande stelling (141) na de zetten 16.Tfe1 Kf8 17.Pxd6 Dd7 18.Txe8+ Txe8 19.Txe8+ Dxe8 20.Pxe8 Kxe8. Wat is de materiele balans?

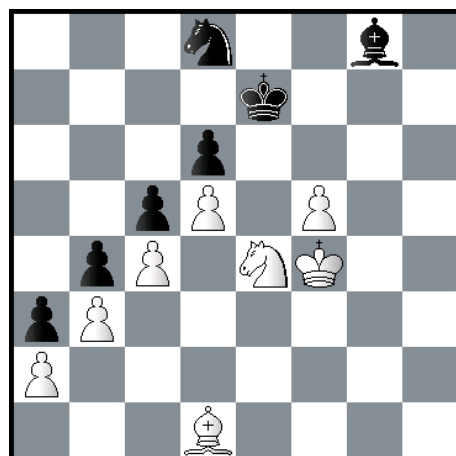
141

Visualiseer onderstaande stelling (143) na de zetten 18.Lxf5 exf5 19.Tfd1 Pb8 20.Pe5 b6 21.Pxd7 Pxd7 22.Dxd7 Dxd7 23.Txd7. Wat is de materiele balans?

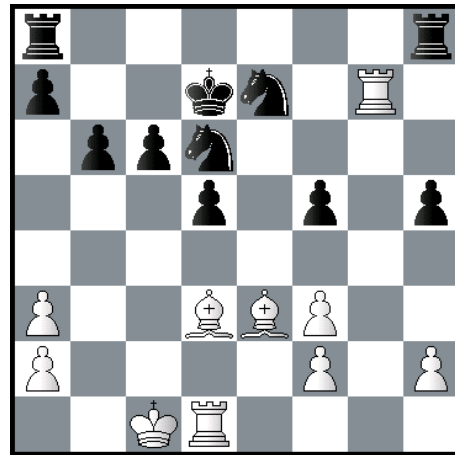
143

Visualiseer onderstaande stelling (147) na de zetten 51.f6+ Kd7 52.Pg5 Ke8 53.Lh5+ Kf8 54.f7 Pxf7 55.Lxf7 Lxf7 56.Pxf7 Kxf7. Wat is de materiele balans?

147

Visualiseer de stelling hiernaast
 (151) na de zetten 23.Lg5 Tae8
 24.Te1 Pdc8 25.Lxf5+ Kd6 26.Te6+
 Kc5 27.Lxe7+ Pxe7 28.Texe7 Txe7
 29.Txe7. Wat is de materiele balans?

151

Oplossingen Rode Lopers combineren – aflevering 10

Stelling 1: Chris Lutz – Oscar Mercan

OKU 2015, 06.06.2015

De beste zet in deze stelling is **1. Dc2** met een dubbele aanval op de looper en op pion h7. (Chris speelde in deze stelling het voordehandliggende 1. Lxh7+. Zijn tegenstander was hier zo van onder de indruk dat hij de looper niet durfde te nemen. 1... Kh8 een desastreuze beslissing, want na 2.Lg6 is het helemaal uit. Als zwart 1...Kxh7 gespeeld had, kan hij na 2.Dc2+ sterk vervolgen met 2...Tf5! waarna hij de witte e-pion terugwint. Wit staat dan nog wel iets beter, maar minder dan na 1.Dc2.) **1... g5 2. Lxh7+ Kg7 3. Dxc5 gxf4** Zwart heeft compensatie in de vorm van de halfopen h- en g-lijnen waarlangs hij misschien een aanval op de koningsstelling van de grond kan krijgen. Wit staat echter een gezonde pion voor en heeft het loperpaar. Als wit dameruil kan forceren, moet het eindspel gewonnen zijn. Conclusie: wit staat beter.

Stelling 2: Bas van Delft – Peter Das

OKU 2015, 07.06.2015

1... Pxg3 2. Lxd5 exd5 (2... Lxe5 volgde in de partij. Dit wint uiteindelijk ook wel, maar levert twee pionnen op in plaats van een heel stuk.) **3. Pf3** (3. Pxf7 Pf5 4.Pxd6 Pxd6 is ingewikkelder, maar komt op hetzelfde neer.) **3... Pe4** Zwart heeft een stuk gewonnen en daarmee de partij.

Stelling 3: Bert Lardenoye – Timo Können

OKU 2015, 06.06.2015

1... Lxc3 2.bxc3 Td3 3. Ld4 Pxd4 4. cxd4 Txd4 Zwart heeft een belangrijke pion gewonnen en kan nu gaan proberen zijn meerderheid op de damevleugel te gelde te maken (te gelde maken mag je in Timo's geval letterlijk lezen). Hij slaagde daar uitstekend in.

Stelling 4: David Knight – Marcel Tillemans

OKU 2015,06.06.2015

1.Lxh6 de eerste zet is nog makkelijk te vinden. Maar zwart weet nog voor complicaties te zorgen. **1...Pc4 2.Dc1 Kg8 3.b3 d5 4.bxc4 gxh6 5.Dxh6 Lc5 6.cxd5 Lxf2+ 7.Txf2** Wit heeft drie pionnen voor de kwaliteit en een betere stelling.

Stelling 5: Kees Volkers – Daria van Duyfhuis

OKU 2015, 06.06.2015

Als je net als Kees 1. b6 Txa6 2. Td7+ Ke8 3. b7 Lxb7 4. Txb7 gevonden hebt, mag je tevreden zijn. Prima gedaan. Je moet nog even hard aan het werk om de vis op het droge te krijgen, maar je staat waarschijnlijk wel gewonnen. Er was echter een veel betere voortzetting mogelijk. **1. Td8! Pxd8** (Misschien doet zwart er beter aan het paard op d8 niet te nemen, maar ook dan gaat het snel bergafwaarts. Bijvoorbeeld 1... Pd4 2. Tc8 Kd6 3. Ta1(dreigt 4. b6) 3... Pxb5 4. Lxc5+) **2. Lxc5+ Ke8 3. Lxa7**. De twee ijzersterke ver opgerukte verbonden vrijpionnen gaan de winst brengen. Hoewel het nog wel vrij veel zetten kost om een pion te promoveren kan zwart er eigenlijk niets meer tegen doen.

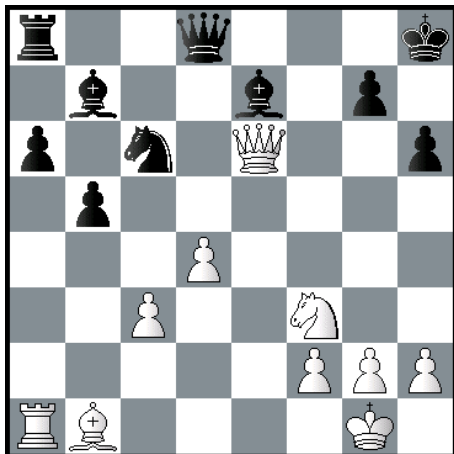
Stelling 6:

Henk Enserink – Dries Wedde

Oku 2015, 07.06.2015

Henk vertelt: "In mijn laatste partij moest ik tegen een jong knulletje spelen. Hij speelde snel en schijnbaar achteloos, hoewel hij het van Duin gambiet niet kende. Als ik in de partij gezien had wat Fritz achteraf wel zag, dan was de partij misschien een goede kandidaat geweest voor de spektakelprijs. Nu ging ik enige zetten later roemloos ten onder na een blunder. Deze combinatie is tegelijk mijn afscheidsgroet aan de club. Het lukt me te weinig om op de woensdag te kunnen spelen. Een hartelijke groet aan allen."

Zwart heeft zojuist 18. Pc7 d5 gespeeld. De vraag is kan wit hier zijn batterij van loper b1 en dame c2 activeren? Ik keek alleen naar 19. Lxh6 gevolgd door 20.Txe6. De oplossing was **1. Txe6! Pxf4 2. Pxf5!** Nu faalt 2...Pxe6 op 3.Pxh6+ gxh6 4. Dh7 mat. Dus **2... Txf5 3. Dxf5 Pxe6 4. Dxe6+ Kh8**

5. De4 Wit staat materieel nog wat achter, maar moet aan de lopende band lastige computerachtige "only moves" vinden om te overleven. Uiteindelijk leidt de stelling bij optimaal spel van beide kanten tot een moeilijk eindspel maar met betere kansen voor wit. **5... Dg8!** De eerste "only move", 5...Kg8 leidt tot grote problemen, en alle andere zetten is mat in 3 of minder. **6. d5 Td8!** De tweede only move, nog lastiger te vinden dan de vorige. Als zwart zijn paard verzet volgt het dodelijke Pe5! **7. dxc6 Td1+ 8. Pe1 Lxc6 9. Dxe7 De8!** Only move nummer drie. Na alle andere zetten komt wit op groter materiaalvoordeel uit. **10. Dxe8+ Lxe8 11. Kf1 Lg6 12. Lxg6 Txa1** Zie je de stelling nog voor je? Een goede visualisatie oefening. Er is eindspel ontstaan dat zo in John's eindspeltoernooi zou kunnen. Wit heeft de beste kansen.

Oplossingen visualisatie:

- 141 White is up a Queen and pawn for a Knight.
- 143 White is up a pawn and has the better development and pawn structure.
- 147 Material is even, but White has a won ending. The final moves were 57. Kf5 Ke7 58. Kg6 Ke8 59. Kf6 (1-0).
- 151 White is up a piece.